

Vjenčić Венчик

ISSN 1331-2189

ЧИСЛО
НОМЕР
BROJ

70

3/2014

Izdaje: Savez Rusina Republike Hrvatske
Видава: Союз Русинох Републики Горватской

МИКЛОШЕВЧАНС НАСТУПЕЛИ НА
ДНЮ НАЦІОНАЛНИХ МЕНШИНОХ У ЗАГРЕБЕ

ТАНЕЦ ПО ДИЖДЖУ

День национальных меншин Городу Загребу, котри ше звичайно отримує штредком юния, пре невигодну хвилю преложени за 14. септембер, алє ше на жаль и того дня небо над главним городом Горватской похмарело и спущел ше моцни диждж. У красним околіску парка Зринєвац под отвореним небом шицки учасніки добре помокли, та и завлачели народне облечиво у котрим наступали.

На тей манифестації представили ше 18 национальних меншини котри жиу у Загребу: албанска, бошняцка, болгарска, чарногорска, ческа, мадярска, македонска, ромска, руска, русийска, сербска, словенска, словацка, польска, німецка, італіянска, українска и жидовска. Програму, котра почала на 10,00 и тирвала по 15,00 годзин, отворел предсидент Координациі радио национальных меншин Городу Загребу Золтан Балаж Пири, а у меню городоначальніка Милана Бандича нацивительюх и учаснікох привітала перша помочніца Весна Кусин. Водителька програми була Хенрика Вилович зоз чарногорской национальней меншини котра зоз пригодни ма словами описовала женске и хлопске народне облечиво котре ношили представителє каждой меншини. Док през зриневачки парк одгуковали рижни мелодіи и танци, нацивительє розпатрвали штанди на котрих були виложени виданя лёбо кнїжки на мацеринских язикох, коштовали национальни єдла и пица. Руску меншину на поволанку представителя Городу Загре-

Міклошевські дзэци у Загребе зоз своїма домашнімі

бу мр Ирина Мудрого представела дзецинска танечна група КУДа „Яким Говля“ зоз Міклошевцох. Младши дзэци одшпивали „Любичица мала“, дзівоцка група „Дай нам

Боже“ з провадзенем Ивана Лікара на гармоники. Солистка Паула Поточки одшпивала „Червени чижмочки“, а на концу дзэци одтанцовали „На Белилу“ у хореографії Желька

Лікара. После наступу дзэци коштовали руски єдла котри порихтили супруга Ирина Мудрого и супруга його тай-омініка Якима Павловича, учителька Мария Блотней зоз дзівку Ану и Ана Бабич (Семан – Дудаш). Вони напекли череґи, белюши, рейтешы зоз яблуками, на квасу зоз маком и орехами и други лакотки. Дружене ше предлужело у ресторанс „Медведница“, а по полудзенку ше рушело дому бо юутредзень шицких чекали нови обовязкі. Як и скорейших роках, организаторе программы була Координация радио и представителє национальных меншин Городу Загребу.

Ксения Лікар

Часц танцу «На белилу»

Дзівоцка шпивацка група у виводзеню пісні
«Дай нам Боже»

Хлопска фігура у танцу «На Белилу»

BROJ
ЧИСЛО

70

GODINA
РОК

2014.

“VJENČIĆ”

Tiska: Savez Rusina RH

www.sriu.hr

vjencic1@gmail.com

Za nakladnika: Dubravka Rašljanin

Uredništvo: Vukovar,

Vijeća Europe 93

Tel. / faks: 032 428-342

Žiro račun: 234009-1110057465

Tiskar: Tiskara Soldo, Vukovar

Naklada: 600 primjeraka

“ВЕНЧИК”

Видава: Сојуз Русинох РГ

www.sriu.hr

vjencic1@gmail.com

За видавателя: Дубравка Рашљанин

Редакция: Вуковар, Ради Европи 93

Тел. / факс. 032 428-342

Жиро рахунок: 234009-1110057465

Друкую: Друкарня Солдо, Вуковар

Тираж: 600 прикладніки

Tiskano – Друковане

9 / 2014

Cijena

5

Kuna

Rukopisi se ne vraćaju.

Рукописи ше не врачаю.

SADRŽAJ - ЗМИСТ

Танец по дижджу - Ксения Лікар 2

НАШО ПИСАТЕЛ€

Ирина Гарди-Ковачевич 4

Нащивели зме першу групу школярох

Летней школы Русинох РГ у Ораховици - Агнетка Балатинац 6

Початок - о. Владимир Седлак 8

100 роки школи у Петровцох - Илона Гречешин 9

Летна школа у Ораховици - Мануела Дудаш 10

Дзесински “Винковски ёшэні” отримани - Звонко Костелник 12

ПИСАТЕЛ€ ВАМ НАПИСАЛИ

Сход животинъох у лёше - Яким Пушкаш 13

Школьарски ошмых - Ксения Лікар 13

Клайбас - Любница Гаргай 13

Слон - Любница Гаргай 13

Пшичок Буби - Яким Пушкаш 15

Жем - Агнетка Балатинац 15

ЗОЗ ШИЦКИХ БОКОХ

Привит лету и Червене пупче - Ксения Лікар 14

«Жем без граніцох» - сон постава стварносц - Агнетка Балатинац 15

Погледайце цудзи слова - Любница Гаргай 16

Благослов школярох у Петровцох - о. Владимир Седлак 16

ШКОЛЯРЕ СОТРУДНІКИ 17

ЗАБАВНИ БОК 18

Школьарски гумор - Яким Пушкаш 18

Мудри виреченя о школи и ученю - Любница Гаргай 18

Крижалька - Любница Гаргай 18

На первым боку: Агнетка Балатинац: Пажица зоз кветами у осецкей «Жеми без граніцох»

На остатнім боку: Агнетка Балатинац: Школьяре старшой группы на тогорочней Летней школы у Ораховици

UREDNIŠTVO: Vera Pavlović (главна и одговорна уредница), Ahnetka Balatinac, Ksenija Ljikar i Danijel Vašaš
SAVJET UREDNIŠTVA: dr. sc. Oksana Timko Đitko (предсједница), Ljubica Harhaj, Marijana Džudžar, Zlatko Hirjovati, Joakim Erdelji i Vera Pavlović

LEKTORI: Marija Vuilić (rusinski jezik), Andreja Magoč (hrvatski jezik)

Tiskanje potpomaže Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske.

РЕДАКЦИЯ: Вера Павлович (главна и одговорна редакторка), Агнетка Балатинац, Ксения Лікар и Даниил Вашаш
СОВИТ РЕДАКЦИЙ: д.ф. н. Оксана Тимко Ђитко (председатель), Любница Гаргай, Маријана Џудџар, Златко Гирјовати, Јаким Ерделі и Вера Павлович

ЛЕКТОРЕ: Мария Вулич (русский язык), Андрея Магоч (хорватский язык)

Друковане помага Совит за национални меншини Републики Горватской.

ИРИНА ГАРДИ-КОВАЧЕВИЧ

Ірина Гарди-Ковачевич народзена 17. септембра 1944.року у Руским Керестуре. Там закончала основну школу. О роках свойого дзеянства сама пісателька пріповеда у своєй біографії: «Перши памятки остали найцелісніші и найіншнайши. То бул час кед мі старша шестра почала битку з кривулькамі котори наволовала букві, а младша була праве така же сом ше уж дакеди могла зоз ню бавиц. Швет кніжкох, сликовнігох, магічных творох народней кніжковносці пріповедані з устах «оцової» бабі и діда, поставал з роками віше дефінованши

у моей психі и віше баржей ме прицаговал.

У трэцей класі основнай школы обявены мі перши пісньочки которы сом ёдного дижджаўнога дня покрадзме положела на перши стол за дзвермі у редакцыі «Руского слова». То булы перши поетски призначакі о шицкім чо сом прэживівала у школы и обісыцу...»

Штредню економску школу закончала у Кули, пасля чого кратши час робела у Земледзілскай задругі у Руским Керестуре як референт. Медзитим, любов гу літературы уплівала на ей конечне определенне при выбаранью жывотнай драги и приведла ю до редакцыі «Руского слова». Од часу кед постала новинарка, попри сотрудніцтва у «Піонірскай заградкі», дзе обяжоює свойо пісньочки, прозны составы и статті, Ірина Гарди сотруддзуе и у «Літературным слове». Року 1969. віходзі ей перша збірка пісньох «На длані зарэнко», зоз хтору вона до рускай літературы закрочела як поетеса.

Попри новинарскай роботы, пазарядово закончала Філозофски факультэт у Новым Садзе. З редакцыі «Руского слова» преходдзі на нову должностць, редактара младежскаго часопису «МАК» (1974.-1981.), док познейшэ заш ше врача до «Руского слова» як главни и одвічательны редактар. Року 1987. преходдзі до "Дневнік"-у на должностць редактара культурнай рубрики, а потым тут роби як шлебодні репортэр. До пензіі одходдзі 1999.року, а жыє у Новым Садзе.

Ширшай явносці Ірина Гарди-Ковачевич позната не лем як поетеса и член Дружтва пісательох Войводини, новинарка и редакторка, але и як активны культурны и дружтвено-политичны работнік. Заступена є у 10 антологіях поезії, представена у коло дваццаць периодікох на шицкіх языкох бувшай Югославіі и у іножемстве, написала два драми за сцену и три радио драми, одбавела 20 улогі за которы достала високі признання, обявела коло 150 прикази, критики и рецензіі. Потераз обявела два кніжкі поезії за одроснутых, збирку пріповедкох-легендох «Небо над Керестуром», векшу збирку поезії за дзеци «Тисяч радосці», и два сликовніцы «Бависка» и «Куцік мудрасі».

приихтала Леся Мудри

НЕШОР

На тим дворе Нешоре
вишла крава-Млекодава,
вишла кура-Зногуру,
вишла миша-Погубиша,
вишла гуска-Водуплюска,
вишла качка-Рапотачка,
вишло праше-Оєдаше.

Вибег Яни Нагнівани
та розогнал на сто страни
тоту краву-Млекодаву,
тоту куру-Зногуру,
тоту мишу-Погубишу,
тоту гуску-Водуплюску,
тоту качку-Рапотачку,
тото праше-Оєдаше.

Настал мир на цалим шоре,
бо змишело ше у дворе.
Жывотні мир достали,
лем ше мене паметали:
же то крава-Млекодава,
же то кура-Зногуру,
же то миша-Погубиша,
же то гуска-Водуплюска,
же то качка-Рапотачка,
же то праше-Оєдаше
и же Яни-Нагнівани!

ЄШЕНЬ

Єшень здравка: добре рано.
На громадки назберано велі дні.
Лісце лісцу сциха шепта –
лём нє бануй, мой брацику,
шпи цихучко, шпи.

Єшень шпива писню витра,
писню зреца, писню сна,
писню мира.
Цеплота ше з плodoх лёс-
виліва ше подзековносц,
радосц щира.

Єшень сладзи часи труду,
хладзи лето, зреє жиму,
слави яр.
Єшень плаци шицким шицко,
за каждого хто ше зноел
рихта дар.

Єшень водзи по уліци
шиви молги, дижджи жимни,
цепли шмати,
та отвера школски книжки
пред оч дзецом, дзе мирую
тисяч тайни нєпознати.

ДЗЕЦИ И ЛЕС

Питали ше дзеци лесу
дзе шмату свою одклада
кед му так з ней днями
лест по лест одпада.
Прецо пуща най конари
сухи бридко ше голею
кед му ноги заш, закрити,
злаца ше и червенею.

А лес мудри, стари,
крашне им так гвари:
– Дораз жима,
шніг ми будзе
била бунда за конари,
бо од мразу будзе требац
наоблекац цепли ствари.
Жеми давам шмати свойо
най ми их превраци
и, кед на яр шніг нєстане,
обновени враци.

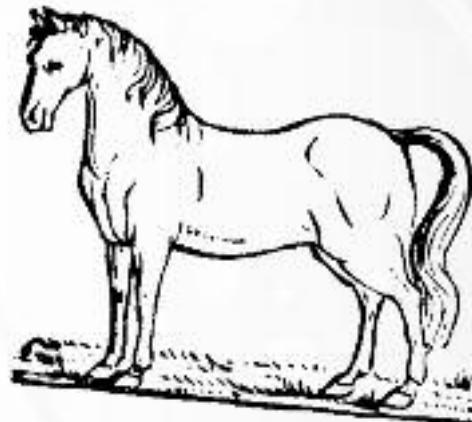
УЖ ЗМЕ НЕ ДЗЕЦИ ВЕЦЕЙ

Уж зме не дзеци вецей;
и болі, и смутно,
и весело и крашне источасно то.
Раз заплачеме на слунку ясним,
раз у ошмиху видзиме зло.

И боль и смуток,
кед своїх довчераіших вирных
на драги далекей випровадзаме,
и крашне, и весело
и возбудзує то,
кед нови стретнуца
на новых дражкох дочекаме.

Раз диждж нам пада,
раз слунко швици
и дуга обніма швет,
раз вшадзи фарби червени
и капки роси ше швица,
а вецка хмари налеца
и шветла нігда нет.

Уж зме не дзеци вецей,
то шицки добре знаме,
бависка дзецински охабяме,
и перши писма пишеме,
и перши тайни пред родичами скриваме.
А заш лём, кед вчас рано,
мацери по знойних власох
преніжно погласкаю,
ми чувствуєме:
як по снох наших щешлівих,
ище вше боси дзеци ше оганяю.

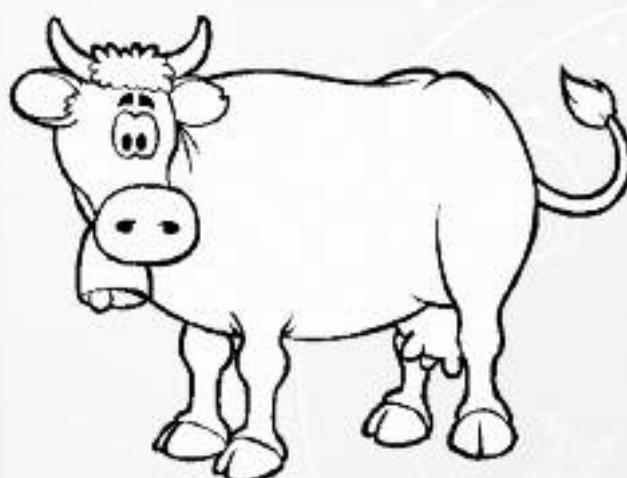
ТИСЯЧ РАДОСЦИ

Тисяч радосци
най буду госци
у дзецинстве нашим.
Тисяч радосци
то можлівосci
вітвориц го
цо красшим.

Бавме ше, бавме,
то нам задатки
и любме шицко красне.
Бавме ше, бавме
бо дні нам кратки,
прайдзе дзецинство
вчасне.

Хто люби себе
люби и других
и нігда сам нє будзе.
Хто щесце гледа
и щесце дава,
зоз нім щешліви
людзе.

Любме ше, любме,
бо то найкрасше
през нашо кратке жице.
Любме ше, любме,
бо краса гледа
най живот будзе
квице.

НАЩИВЕЛИ ЗМЕ ПЕРШУ ГРУПУ ШКОЛЯРОХ ЛЄТНЕЙ ШКОЛИ РУСИНОХ РГ У ОРАХОВИЦІ

Прекрасни попатрунок на Папук и Крндию, док зме вожели у напрямне Ораховици, дал нам знац же зме недалеко од места котре гледаме.

Бул то камп, односно Летна школа за виучоване руского язика, культуры и традиций котру уж вецей як штерацер роки организує Созю Русинох Республики Горватской.

Летна школа тирвала од од 9. по 23. юлий. Було там, у двох групох, коло 150 школярох од 2. по 8. класу. Ми нащивели першу групу котра пребувала у одпочивалішту «Меркур» од 9. по 16. юлий. Директор Летней школы бул Звонко Костелник, тайомнік Союзу Русинох РГ и аниматор культуры, а мацерински язик школяром преподавали Мануела Дудаш, Леся Мудри и Вера Павлович, док у другой групи место Мауели Дудаш мацерински язик преподавала Лела Єйтко. У обидвох групох за музичну культуру була задлужена Агнета Тимко, а за фолклор Звонко Костелник. Понеже то одпочиваліште Червеного крижу з Осиєку, аниматоре Червеного крижу у шлебодним чаше и на базену организовали рижни бависка за дзеци, а попри горе наведзеного, дзеци мали нагоду упознац историю, культуру и традицию Руснацох през призаму преподаваньох прилагодзених за таку файту

Оливера Кошутич, Лара Артукович, Катрин Гарди и Бланка Бучко

тирваня едукації, та околоско Ораховици и сам горад Ораховицу.

Медзи дзецы котри прішли з рижних наших местах, по перши раз нашли ше ту и коло 30-еро дзеци з Пишкуревцах. Питали зме ше им до им найцикавше, цо найволя, а цо им найчежеше? Логични одвіт бул же им забавни змісти найцикавши, а язик и история найчежши. Питали зме ше им як им ідзе азбука, чи ю уж дакеди учили? «Нє» – одвітовали нам, але не чежко. Гваря – наисце є cool .

Ніка Лепшич з Пишкуревцах, з мішаного малженства, похвалесла нам ше зоз своїма рускими коренями. Гварела нам же ей баба Наталка Рускіня, а о Летній школі ма лем красни слова. Того року

була перши раз и шицко ше ей барз пачи, а окреме же упознала веліх нових приятельох. Подобного думаня и Иван Пастор, Данила Поквич, Андреа Марінчич, Луциян Рапушич..., а Сара Мохер, окрем забавних змістох, барз полюбела азбуку.

Бланка Бучко з Петровцах гварела нам же дома не бешедую по руски, але вона бешедуе з бабу, а дакеди и з оцом, але не часто. На Летній школі барз ше ей пачи рисоване, а – з ошміхом гвари – мож ту найсце и симпатию.

Катрин Гарди, тиж з Петровцах, найволі руски язик, док Оливера Кошутич з Вуковару, котра на Летніх школох була уж вельо раз, люби шицки зміст, але найвецей люби фолклор. Тиж так ше ей

пачело же вельо научели о традиційним руским облечівіе, о Майському древку, свадзбох, о обычайох при Руснацох.

Лара Артукович з Осиєку, котра перши раз на Летній школі, гвари же найволі «ритмуку» – думаюци на фольклор, а тиж так барз люби и шпиване. Ма на миру присц и идуцого року кед будзе нагода. Шицки одушевени зоз змесценем у одпочивалішту Червеного крижу док Оливера, котра «стари» школяр Летніх школох, гвари же єздзене лепшне як кед були у Летній школі на Хвару.

Перши раз на Летній школі бул и Кристиян Міклош з Міклошевцах котри указал окремні талант за шпиване, а гвари – сигурно придзем и нароч.

У єднай хижі були змесцены дзивчата з Міклошевцах ведно з дзивчатмі зоз Старых Янковцах. Гваря Міклошевчанкі, – то наисце супер, дораз зме ше спriятелі.

Ксения Пап, Анамария Мудри и Сабина Ждиняк на Летнай школі перши раз, але барз им ше пачи, а окреме же ту научели дзе ше находза Карпати, географске подручче за котре ше вяже история Руснацох. Любя мацерински язык, шпіване, танцоване, але і шыцкі забавны змісты. А окрем бавискох у базену, гвари Анамария Лікар, котра другі раз на Летнай школі, барз цікаві Караоке.

Амбієнт комплексу адпочываліща Чэрвонага крижу у Ораховиці

Пишкуревчане

Ксения Пап, Анамария Мудри, Анамария Лікар и Сабина Ждиняк

Дражен Грубеня з Райового Села

Же би ше хижі тримали у порядку, було і оценьване найпошореншай хижі. Гвари **Анамария Лікар** же іх хіжа освоєла перше место.

Медзі дзецымі з котрима зме бешедовали у прекрасным амбієнту вонкашніх просторах, могло ше чуц же су барз радосни же пришли на Летну школу і ледво чекаю идуци

рок же би пришли знова.

Треба іще повесці же ту було дзецох з Петровцах, Міклошевцах, Вуковару, Осиєку, Пишкуревцах, Старых Янковцах, Срімских Лазох, але тиж так і з Райового Села, котре у тедышні час церпело пре вельки віліви води.

Агнетка Балатинац
Фото: А. Балатинац

ПОЧАТОК

Ешень пришла, школа почала. За нами лётни школи, морйо, націва родзини, наступи з фольклором, красни здогаданя. Даєдни з нас по перши раз рушели до веќшой школи, або до новей класи, нового штредку, або на автобусу... З єдним словом велью новосци... На початку школского року бул стародавни обычай благослов школярох, його мали нє лем ми, але и други народи. Вон помали заш оживює и добре же є так, бо и школа и ученє часц нашого живота як и шицко друге и кед ше уж за велью того модліме, чом бизме ше нє помодлєли и за нашо ученє и за нас самих? Треба, медзитим, знац як модліц правилно.

Бо молитва нє заменює наш труд, але заволує на ньго благослов котори ше манифестує прейг' уdatносци и на концу добрей оцени, а добра оцена нє лем 5, але спрам можлівостях каждого з нас, кажда преходна

оценя. Так за дакого З може буц цалком добра, одражує його таланти и преходносци, а за дакого, понеже може и вецей и лепше, а ленівец є же би учел, З представя ганьбу, бо нє уложел ані кущичко од себе до учения. Правилна молитва у нас будзи дух вреднованя нас самих, щиросци, кельо бим я то наисце могол од себе дац и посцигнуц. У молитви скорей учена питаме у першим шоре же бизме гу роботи котору окончуєме приступели одвично.

Значне и чувство посцигнутого успиху. Як ше я зоз нім ношим? Чи знам у нім препознац и цешене родичнох же сом добри школяр, чи знам и подзековац з молитву за уdatну роботу и вимодлену ласку? Чи остава лем пиха, же ми други, ані по колено, а я свойо цо посцигнул, то лем мою и нічийо вецей? У школи учиме прето же бизме з наученого у

пракси з другими дзелєли. Наисце, у шицких роботах котори человек през живот роби, опрез себе видзи и стрета другого. Кажде знанє хасновите лем кед ше го з другим подзелі. Власна пиха и мой вельки его остава лем мой и недожити од других, бо думам же други нє доросли тому же бим дзелёл з німа.

Правилна молитва то tota, которая у таких хвилькох будзи у наших шерцюх понізносци. А спомедзи понізносцу и поніженосцу велька розлика. Понізни, або скромни, видзи коло себе другого и будзе видзены од другого, а тот котори поніжує, на силу надрилює себе другим. На початку нового школского року жадам шицким нам благослов Божи и велі успихи и радосц у ніх, ведно з родичами, але и зоз пайташами на которых бизме пре власни успих нігда нє шмели забуц.

о. Владимир Седлак

100 РОКИ ШКОЛИ У ПЕТРОВЦОХ

На будинку подручнай школы у Петровцох положена памятна табла

Пияток, 19. септембра 2014. року у Подручнай школы Петровцы, котрая припада ОШ Антуна Бауера Вуковар, было барз шветочно. Школа славела свой 100. родзени дзень. Того дня коло ней ше позазберорвали велі ёй школьнаме, учитеље и терашні и бувши. Програма запачала зоз интонованьем гимни РГ, котру виведол школски хор под руководством наставніцы Милунки Гори. Памятну таблу адкрыла учителька з найдлугшим стажом, Мелана Дюдар, а поблагословел ю петровски парох Владимир Седлак. У школскай дворані представена монографія »100 роки школы у Петровцах«. Кніжку представели ёй

авторе Еугенія Врабец, мр сц. Владимир Седлак и Наталия Гнатко. О кніжкі бешевовали сотрудникі Иван Мадярош и Томислав Рускай. Даскельо слова о тим значним ювілею гварели и ёй видавателе – директор школы Йоза Михалев и председатель Дружтва »Руснак« Мійо Шайтош, та госци Дюра Папуга, председатель Шве-товой ради РРЛ, Ирина Папуга, председателька Дружтва за руски язик и литературу Нови Сад, бувши школьнаме Винко Зидарич и учитель Симеон Дудаш. Шветочносц звелічали поджулан Вуковарско-сримской жупанії Дьорде Чурчич, начальнік Општини Богдановцы Юрай Михайлович, заменік начальніка

Ярослав Медеши, як и велі бувши петровски учитеље и школьнаме. Модератор представення монографії була мр Илона Грецешин.

У школским голу нащывитеље могли опатриц фотовиставу »Школски памяткі«, а велі з ніх могли ше и пренайсц ше на фотографіях. Виставу порыхтала учителька Наталия Гнатко. Значне повесц же монографія богата зоз »школскими памяткамі« праве прето же мала вельмо сотруднікох, котры и зазначены при каждой фотографії.

У Доме культуры отримана культурна програма. Понеже ше у петровской школы можу научиц 5 языки и на програмах ше то могло видзіц и чуц. Першокласнікі одрецитовали прывітну пісню по горватски, школьнаме из настави украінскаго языка порыхтали пісню на украінским, а тэрашні и бувши школьнаме настави рускаго языка и культуры прыказали школски проект »Свадзебны обичаі Руснацох«. На концу програмы ушлідзела вінчованка з народы 100. родзеного дня и то на горватским, руским, украінским и англійским языку, а веџ неодлуга у сали »Соколана« було и гашене свічкіх на торти, як то обычай на родзенім дню. У церкви Покрова Пресвятей Богородицы отримана Служ-

ба Божа з панаходу за по-кініма учитељами, школьнаме и шыцкіма котры робели у петровской школы.

Означаване 100 роки школы у Петровцах отримане под покровительством Миністэрства науки, образования и спорту Рэспубліки Горватскай. Соорганизаторе ёй були Грекокатоліцка парохія Петровцы, »Руснак« Дружтво Руснацох у Рэспубліке Горватскай, КУД »Якім Гарді« Петровцы, Општина Богдановцы и Месны адбор Петровцы.

Значне повесц и то же тата школа ма вельке значене за Руснацох. Давного 1914. року вибудовали ю праве Руснацы и нашлідніца є першай рускай школы, котра з роботу у прыватнай хижі як подучыона школы Нуштар почала робіц давніго 1849. року.

Нешка петровска школа, як подручна, припада ОШ Антун Бауэр Вуковар. У ней ше настава адварыва на горватским языку. Од страних языкох уча ў англійски и немецкі. Од мацеринских языкох виучую ше рускі и украінскі язік и запровадзена настава католіцкай и праваславнай віронауки.

Жадаме нашей школы же бы ю віше крашело вельке число школьнаме, а з ёй двора одгуковали радосни дзецински гласі.

mr Илона Грецешин

Свадзебни обичаі при Руснацох порыхтали школьнаме, котры ходзя на годзіні рускаго языка

Наймладши школьнаме першай класі прывітали публіку на святочнай програмі

ЛЄТНА ШКОЛА У ОРАХОВИЦІ

Часць літературного вечара пошвеценого рускай поетесі за дзеци Ирини Гарди Ковачевич,
а з нагоды 70. роцніцы родзеня

Як то мило кед дзеци од малих ногах пестую тото цо су и хто су, кед родичи свой дзеци уча слова на макеринским языку и кед дакеди чуц дідово припомінки. Вшеліяк, красне и искусство кед ше тоти дзеци можу зисц на истим месце, дружиц ше, учыц язик и писмо, танцовац и шпивац ведно. Ёдно од таких местох то и Лётна школа.

Того року Лётна школа Руснацох отримана у Ораховици. Од 9. по 16. юлий, младши школьніе основнай школы мали нагоду зоз своїма учительнями лепше упознац рускі язик, культуру и обичаї. Пришло 83 школьніе з рижних

местох – Петровіцах, Миклошевіцах, Янковіцах, Райово-го Села, Вуковару, Загребу, а по першираз пришли и школьніе зоз Пишкуревіцах. На початку ше перші формовали три групи, школьніе подзелены зависно о тим хто як позна рускі язик. То група А, Б и Ц. Група А, часто

волана и початкова, група дзе школьніе ствараю основни фонд словох, помали развіваю бешеду и упознаваю ше зоз руску азбуку. У групи Б школьніе утвэрдзую писмо и починаю робиц на правопису. Школьніе котри

Заєдніцки годзини шпиваня

у групи Ц уж добре познаю правопис и граматику руского языку та самостойно знаю написац краткі тексты. Кажды дзень школьніе мали два годзини культуры и литературы, потым два год-

зини музичнай культуры, а пополадню фольклор, хор, спорты активносцы, рисоване и вырабляли прикрасы. Же би им радосц була векша, дзеци ше пополадню мали нагоду купац у базену. Ёден дзень

Вилет на озёро

ЛІТНА ШКОЛА

школяре штредній групи зоз учительку Лесю Мудри

Облюбена кождодньова розвага у завартим базену

про

охабени за шейтане по озеро. З оглядом же им дні були виполнети з радосцу и рижними активносцами, вечари тиж так требали закончиц весело. За то ше найчастейше постарали два волонтерки з Червоного крижу котри организовали забавни вечари. Найупечатлівші остали «Пиджама парті», «Мис и Мистер Летній школи» и «Покаж свой талант». Шицким шерца були виполнети з радосцу. После забавних вечарох, пришол шор и на літературни вечар.

Маюци на розуме же того року 70-рочніца народзеня Ірини Гарди Ковачевич, літературни вечар бул пошвецени тей рускей писательки. Було видно же ше школяром попачели ёй писні бо барз крашнє рецитовали, шпивали и одбавели драмску сличку.

Остатній дзень була закончуюча програма - приредба, дзе до вираженя найбаржей пришли красни крохаі у танцох и весели гласи у писньох. Шицко у шицким, робело ше и учело, але було и шміху, забави, а на концу, на розходзе, було видно же у даєдним оку заблісла и слиза.

Мануела Дудаш

Учене руских танцох

Вибераце мис и мистера одмаралишта у шлебоднім чаше – ёден зоз змагательох

ДЗЕЦИНСКИ “ВИНКОВСКИ ЄШЕНІ”

У святочным дефилеу и наймладши Петровчанс

На швейцарскім дефилеу «Дзецінскіх вінковських єшеньох» од 13. по 14 септембер 2014. на корых учасцівала понад шэйдзеят

культурно-уметніцкі дружтва, участвовало и КУД «Якім Гарді» зоз Петровцах котре ше уж традицыйно зявює на тей найвекшай державнай мани-

фестацыі жырдовага горватскага фольклору. Дзечі мали нагоду упазнац і другі жырдловы групы котры учасцівала на дефилеу як і видзіц парадны конё

и кочі, а тиж так і мажуреткіні. Дзечі були одушевлены зоз вінковскай публікай котра им през цалу драгу кляпкала.

Звонко Костелник, проф.

Заєдніцка фотографія за памятку

Наймладших членох КУД «Якім Гарді» зоз Петровцах на дзецінскіх Вінковскіх єшеньох провадзел и тамбуровы оркестэр Дружтва

БАСНИ ЗА ДЗЕЦІ И МЛАДЕЖ СХОД ЖИВОТИНЬОХ У ЛЕШЕ

У одсуству лева зволал дзиви заяц сход дзивих животиньох у леше.

— До моіх вельких ухох сцигли даскельо пригварки зоз валалу у сущедстве нашого леса — гварел заяц на початку схода — а найчастейше на рахунок вовка и лішкі, хтори у остатні час селяном однесли даскельо баранча и кури. Така робота мухи такой престац!

Заяцово слова такой потриали елень, дзива гуска и дзіва качка, котри не єдза месо, а други животині були цалком

незаинтересовани и не гварели ніч. Похопели вовк и лішкя же су у меншини, та вовк у іх меню на концу гварел так:

— Добре, лішкя и я обецусме же од нешкайшого дня цалком преставаме зоз туту и таку роботу!

После тих вовкових словох заяц задовольно завар сход животиньох и вони ше споза того розишли по леше.

ПОУКА: Вовк меня шерсц, але свойо справайоване — не!

Яким Пушкаш

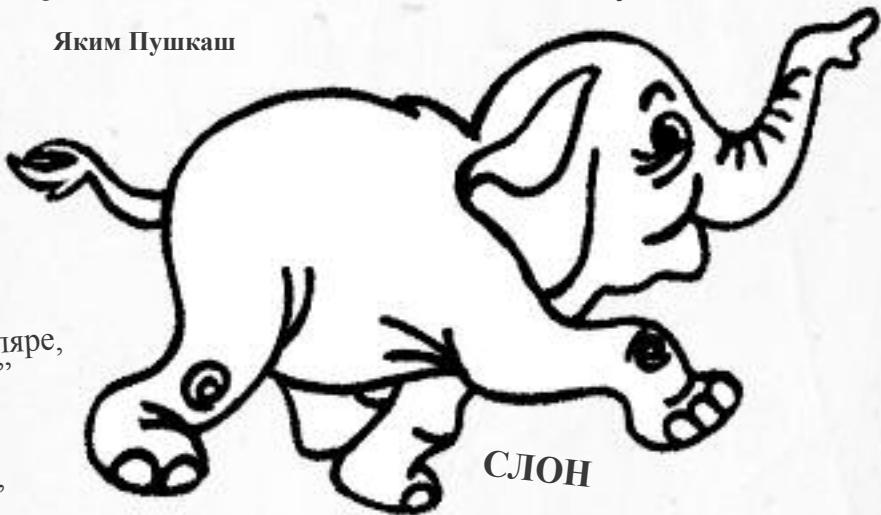
КЛАЙБАС

Мойо меню школски клайбас, мам новосци вельо за вас, крашнє пишем заоштрени од дзецах сом облюбени.

Пишем числа та и букви, добре стойм в каждой руки, нє сцел бим вам дошпинтоац, але крашнє занам рисовац.

Цагам смуги и кривульки, жадам щесца каждой души, найгоршее ше я чувствуем кед през лето не действуем.

Любица Гаргай

СЛОН

ришел вон пойсц до дохтора, а тот дохтор роби вноци бо го през дзень боля очи.

Муши найсц того дохтора гваря же ше вола сова, злекол ше же ше пошпоци по тей чарней, чарней ноци.

Але боль не попущала вше баржей болела глава, помог му хробак швицаци ошвицел драгу лётаци.

Шмелю станул пред дохтора познатим под меном сова. Главка швидко вилічена, а боль цалком знічтожена.

Любица Гаргай

ШКОЛЯРСКИ ОШМИХ

З ошмихом на твари, мили школяре, швету пожадайце „Добре рано!”
Вец предлужце по истей драги, одпочинути, нашмейяни.
Єден ошмих подаруйце слунку, цо на посцелі кождому дзецку поспани очка ніжно ласкотало и новых рапухох до школи випровадзало.

Пред одходом побочкайце оца, мацер, брата, шестричку,

а дому принешице нову, заслужену петичку.

Драгом ше ошмихуйце людзом и швидкей птицы цо небом леци, бо ніжні ошмих шицким мили, туто найлепше знаю дзеци.

З радосцу прывитайце пайташох на чистим прагу нового школскага рока, ведно и зложно звладуйце спокуси, бо пред вами драга длугока.

Прелєци вам чаривне дзецинство як пчолка цо лета з квета на квет, прето у шерцох своіх чувайце красни, дзецински швет.

Ксения Лікар

ПАМЯТКИ НА ГОСЦОВАНЯ ПРИВІТ ЛЄТУ И ЧЕРВЕНЕ ПУПЧЕ

Скорей наступу на «Червеним пупчецу» у Руским Керестуре

III кола уж почала та и нови обовязки, але дзецом у памяткох прешли одпочивок іще швижи, а члени дзецинскай танечнай групі КУДа „Якім Говля” з Міклошевцах буду паметаць лето по двох госцованьох у Войводині. На поволанку КПДа „Карпаты” з Вербасу, 18. юния у тым горадзе отримані 5. Дзецински фестивал „Прывіт лету” на котрим перши раз учасціваваць Міклошевчане. У прывітнім слове дра Деян Загорянски, предсідатель Дружтва, гварел же Фестывал нагода же бы дзеці указали цо научели праз рок и на тот способ прывітали лето. Програма була зложена зоз рецитаций, писнічкох, танцох и вирывкі драмскай сличкі котры дзеці на змену виводзели, же би на концу програмы шыцкі ведно одшпівали „Царство–товариштво”.

Воділька танечнай секцыі Иrena Скубан уручела подзековане водільові госьцох Желькові Лікарэві на сотрудніцтву. После концерту дзеці ше дружели и остварэли новы приятельства, та несцерпеліво обчековали нове стрэтнусце ідуцаго тижня у Руским Керестуре на 46. „Червеним пупчецу”.

Музично–танечна манифестация отрымана 27. юния у рамкіах 53. Фестывалу рускай культуры „Червена ружа”. Пред числену публіку у дворе Основнай и штредней школы „Петро Кузмяк” віведзены 10 новы композіціі за дзеці, а по думаню фаховога жирия першу награду дастала пісня „Коцкі”, автора музыки Юлияна Рамача, а на текст Меллани Римар, хтору шпівала Елеонора Дудаш з Р. Керестуре. Другонаградзена была композіція „Школска любов” ком-

позиторкі Магдалені Горняк–Лелас, на текст Леоні Тиркайла, а у виводзеню Катаріны Коциш з Новага Саду. Треце место прыпадло комплетнай авторкі Таніты Ходак за пісню „Дзецински совіт” хтору шпівали Дарина Міхняк, Катаріна Кулич, Міхаэл Скубан и Марко Буила з Коцурэ, зоз дзецинским хором КУДа „Жатва”.

У другей часці свою творчосць указали рускі дзецински ансамблі зоз Дюрдьова, Руского Керестура, Бікіч Долу, Вербасу, Новага Орахова, Шиду, Коцурэ. Дзецинска група КУДа „Якім Говля” наступела уж штварти рок за шором, так же ше на біни чувствовалі як дома и успішно одтанцоваваць „На Белілу” у хореографії Желька Лікара. Скорей наступу дзечі нащывілі шедзіско Национальнага совіту Руснацох дзе их прияли предсідатель Совіту Славко Рац и член Міхайло Зазуляк. Бешедовало ше о можлівостях предлужэння школована у Гімназіі у Руским Керестуре и на рускай катэдры у Новім Садзе, о прешлосці Руснацох на тих просторах, як и потребы сотрудзования у рижних часцох на заедніцкі хасен. Дзечі на дарунок дастали прикладнікі выданьох НВУ „Руске слово” – новіні, часопісы и кнігікі за дзечі. Предсідатель КУДа „Якім Говля” домашнім подаровал даскељо прикладнікі монографій Дюры Лікара „Жвератко нашай младосці” котра недакавно вішла з друку. Госьці порозпатралі музейну збирку, а затрымалі ше на уходзе до Замку и вісликоваваць при бісти Гаврила Костельника, та дознали велі податкіі о його живоце од члена Совіту и новінера Міхайла Зазуляка.

Ксения Лікар

На 6. Дзецинским стрэтнусцу у Вербаше

Памятка опрез бісти Гаврила Костельника

«ЖЕМ БЕЗ ГРАНІЦОХ» - СОН ПОСТАВА СТВАРНОСЦ

У Осиеку, од 25. по 30. август 2014. року, отримана 10. «Жем без граніцох».

«Жем без граніцох», то міжнародні культурні фестивалі за дзеці і младих котри Здружене за роботу з младими «Бреза» успішно організує од 2004. року, а за ціль ма порушовац креативносц і творительство при дзецах і младих, а уключени і дзеці з окремими потребами.

Работні, котри ше през тидзень дні одвіваю на рижних локациях у Осиеку, зазбераю дзеці од 8 по 14, та од 14 по 18 рокі.

Волонтере котри водза креативни работні приходзя зоз рижних жемох, а того року були зоз Буркини Фасо,

Правенс скулптурах зоз писку

Словеній и Шпаний. Найвецей их було з Горватскай, а медзи німа найчисленши з Осиеку.

Фрагмент з работні дзе ше дус фарба по паперу

Мото тогорочней «Жеми без граніцох» бул – жем диха. През скоро 30 работні рижних профілох, прешло веций тисячи дзеці.

Могло ше ту научиц ходзиц на карагульох, вожиц монацікл, правиц скулптуры зоз слами, з рециклираного паперу любо од писку, гоніц ракету зоз компримированым воздухом, жонглирац, дуц фарбу по паперу котра зна цікаво несподзівац малих подобових креативзох. Було и модерного танцу за дакус векших, але и популярни «панкоур», рушанс през простор з окреміма технікамі прескаковання препреченьго и находзеня найшвидшаго сцігованя од точкі А по точку Б.

Закончуюци вечар зпочал з отвераньем задуманих велькіх дзверох цо означел звук гонгу, а музично-сценски спектакл у осецкім Дрвенграду (парку за дзеці), провадзело и у нім участвовало веций тисячи нащывітэльох и дзецах.

Агнетка Балатинац
Фото: А.Балатинац

ПШИЧОК БУБИ

Мой пшичик Буби
барз бежац любі!
Бежи за нашу качку
и сущедову мачку.

Бежи по пажици
и цудзей кукурицы!
Бежи барз швидко,
як у валале ніхто!

Мой пшичик Буби
вельо того погубі!
Лесм дакеди не бежи,
але у хижочки лежі!

Якім Пушкаш

ЖЕМ

Поведз Мижу чи то правда
же Жем така ягод лабда?
Округла и мальована,
З лесом, з воду нацифрана.

Кед ю патриш зоз Вселени
леси на ней віше желёни.
А озера, моря, рики
белави як неба слики.

Полюбел ю чловек кажди
кед Бог дал нам дом зачасни.
Люб ю и ты сину мили
и охранюй од злей сили.

Агнетка Балатинац

ПОГЛЕДАЙЦЕ ЦУДЗИ СЛОВА

У шлідуючих дзецец виреченьюх ест двацец три цудзи слова. Пробуйце их пренайсц.

- нешка зме у школи учели заменици, не таке то баш чежеке;
- мушел сом бежац през ходник же бим не закашнел на наставу, та сом ше на угле сударел зоз Марком;
- мац ми гварела же кед будзем савесни у ученю, вец зохабим и красни утисак

на учительку;

- Вранско ёзеро найвекше у нашей жеми, воду достава зоз даскеціх изворох и потоку Скоробич, водостай му през рок просечни од 0,95 по 2 м;
- тата шала ци не на част;
- понеже сом тетку спрэвднул уж велью раз, вецей не ма до мнє повереня;
- вчера сом зоз оцом патрел хокей на леду и видзел прекрасни погодки до голу;

- пред хотелом у Загребе було велью црнцох зоз Африки;
- найлепшае ци пиц домачи соки бо су ані кус не штетни за организам;

опрашнэм;
9 - Амвон - Amwan; мартин - hkojan; опраннам -
8 - хотар - hotar; тіхан - tihhan - ингапе;
7 - якен - yakn; небепе - nreb - нортафенга;
6 - трака - traka; ніхна; трапеце - Adopne;
5 - тара - taras - фіфіт; яко - яко;
4 - Барбеко - barbeko; - Dherke osope; якоб - kjanja; Bo-
3 - сарбон - sarbon; тіндар - тіндар - тіндар;
2 - хохін - khon - кхон; сакаміти - sanomiti; гяпони - joni;
1 - заменіха - заменіхік;

БЛАГОСЛОВ ШКОЛЯРОХ У ПЕТРОВЦОХ

Зглядом же початок школярскаго року у Р. Горватскай пре тирва-не туристичнай сезони бул поцагнути за 08. септембер, благослов школярох бул у нёдзельовай Служби Божай07. септембра. На самім початку Служби од-шпивани „Царю нёбесний“ а вец далей по уставу бо-гослуженя одслужени святочны чин благослову „на

училище грядущим“ - дзецах котри рушаю до школи. Благослов дзецах окончел мр сц. Владимир Седлак, парох петровски, а зоз нім сослу-жовал нововербаски парох о. Зиновий Вовк. У мене школы на Служби була присутна и водітелька подруч-ней школы у Петровцах пані Мелана Дюдар.

о. Владимир Седлак

Благослов петровских школярох на початку школскаго 2014./15. року

Початок школи

Pушела сом до пиятей класи, до Матичнай школи у Чаковцах. Шицко ми нове и барз интересантне. Класна нам ше вола Динка и видзи ше ми же ё барз добра. Упрознала сом веліх новых учительох и пайташох. Перши дзень школы бул нам покус чудни, бо зме мали Кирбай та зме понагляли Ѷ скорей дому. Старши пайташе гваря же то так лём перши дні, а потым ше будзэме лапац за главу од учена и бригох. Але я верим же ми будзе крашн€ у новей школы .

Анамария Мудри, 5. класа
Миклошевци

Два торби

Hа початку школскаго року родичи Мижкови купели нову торбу. Мижко ю длugo розпратрал, закукнул до кождай кишенки, ношел ю на хрибце, а вец ю одложел до своёй хижи, до кута дзе стала його стара торба. Позно вечар кед Мижко пошол спац, стара и нова торба почали бешедовац.

– Добри вечар – бояжаліво ше озвала нова торба гу старей. – Я ту ище нова, та велью того не знам. Виприповедай ми яки мой газда.

– Ша добри тот Мижко и углавним крашн€ ше зо мну спраповал. Видзиш же ище вше добре випатрам, кишенки ми ище вше цали и досц сом чиста. Але були хвильки кед ме Мижко не сановал – розлівал по мн€ сок, а знал у кишенкох охабиц и остатки од єдзеня. Але тераз ѿ старши, вше лепше меркує на свой ствари, та думам же ци будзе добри газда.

Два торби ище длugo бешедовали о своїх торбовских стварох док Мижко мирно спал.

Кристиан Мудри, 3. класа
Миклошевци.

ШКОЛЯРЕ СОТРУДНІКИ

Єшень

Кед спаднє перши лісток з древа
и витор го ноши по валалє,
зnam: прибліжую ще єшень.

Кед зреє сладке грозно,
а яблука на слунку грею червени
боки,
зnam: прибліжую ще єшень

Кед чуєм дурканє дижджу по об-
лаку,
а вонка видзим як шейтаю цифро-
вани амрели,
зnam: прибліжую ще єшень.
Кед бишалма запахнє так моцно
же ци ще у глави закруци,
зnam: прибліжую ще єшень.
Кед школяре до торбох пакую
кнїжки и теки
шицки знаме: пришла школа!

Сабина Ждиняк, 6. класа
Миклошевци

Моя Летна школа

Того року сом по други раз була на
Летній школі, алє того року ми
було лепше. Були зме на озеру,
єдли сладоляд и купали ще. Кажды
дзень ідземе до дутяну. Тото одпо-
чывалішь барз ще ми пачи прето
же є барз крашнє пошорене. Кажды
дня ідземе на базен и там
зме єдну годзину. Придзем и иду-
цого року прето же ми ту так
крашнє.

Анамария Лікар, 10 роки,
Миклошевци

Летна школа

Зоз тей Летній школи нігда не за-
будзем виберанє за мис хотела
Меркур, ту у Ораховици.
Щешліва сом бо моя пайташка по-
бедзела. Вона мала барз красну
сукню и була барз крашнє на-
шминкана. Єй сукня була целова и
мала чарни болеро.

Дария Рац, 10 роки,
Петровци

***

Драга на озеро

Вчера кед сом ще зобудзел барз
ше ми не ишло на озеро. Гуторел
сом же ще ми ище шпи, алє зме
шицки мушели исц. Длugo зме ход-
зели и конечно сцигли. Даєдни ще
купали, а даєдни пили сок и ёдли
сладоляд. Нараз почал диждж и
ми ще поскривали, а кед престал
падац рушели зме до школи, алє
нас заш лапел, та зме змокнути
пришли назад до одпочиваліша.

Кристиан Мудри, 8 роки,
Миклошевци

Перши дзень у Летній школі

Барз сом чекала же бим пришла
на Летній школу. Кед зме сцигли
приповедали зме и упознали ще.
Пришол и ёден чловек котры нам
потолковал кеди шмеме исц на
базен и як ще там требаме справо-
вац. Барз нам було крашнє кед зме
ще бавели у базену и мали свой
шлебодні час.

Ксения Пап, 8 роки,
Миклошевци

***

Опитал ще Миронь учительки чи
Цихи океан віше цихо, а учителька
ше му пита – Мироне, не можеш
поставиц дурнейші питане?
Миронь одповед же може бо Мер-
тве морйо мертві.

Бланка Бучко, 8. роки,
Петровци

Дожице зоз Летній школі

Єдного дня ишли зме на озеро. Гоч
було похмарено, перше зме змач-
кали ноги, а вец зме ще и купали и
бавели. Кед зме ще врацали почал
диждж, такі змокнути зме ще вра-
цели до одпочиваліша, а вец зме
ще предлужели купац у базену.

Михал Грищук, 9 роки,
Петровци

***

Дружтва ёст зоз шицких бокох, ёст
нас зоз Янковцох, Миклошевцох,
Петровцох, Загребу... Ту нас ёст и
менших и векших, старших и млад-
ших, вшелляких. Медзитим, шицки
супер и най таки и останю. Ишё
велью того ще ми пачело на Лет-
ній школі, алє найбаржей ще ми
пачи тото же зме зоз шицких бокох
и находзиме ще ту раз рочнє, а
вец тоти дожица паметаме и че-
каме же би змеше знова зишли.

Юлия Любіца Королев, 11 роки,
Срімски Лазі

Найинтересантнейші дожице

Того року сом перши раз на Лет-
ній школі. Найвецей любім же
ще ідземе шейтац. Ту ишё скоро
нікого не познам, у нашей хижі
маме два пайташки зоз Нових Ян-
ковцох. Зоз німа нам кус веселшэ
бо су такі добри и занимліви. Кажды
дня по ставаню и фриштику
ходзиме на наставу, после настави
маме хор, а вец полузднюєме. По-
поладню маме шлебодні годзину,
а вец ідземе на базени. Кед ще
накупаме вец ідземе танцоўцац.
Ту ще ми барз пачи и сцела бим
знова присц на Летній школу.

Сабина Ждиняк, 12 роки,
Миклошевци

ШКОЛЯРСКИ ГУМОР

МАЛА ГАНЧА БАРЗ ВЕЛЬКА СКУПЕНДА

Учителька: Ганчо, маш пейц яблука, а я це замодлім же биш ми дала два, кельо ци вец яблука на концу остане? Ганча: Пейц яблука!

ПИСАНЕ ПО ЦМОТИ

Петро: Оцец, кед би требало, не дай Боже такей нужди, писац по цмоти, чи биш могол окончиц таке дацо?

Оцец: Не знам, озда бим могол! Прецо ше питаш?

Петро: Прето же учителька послала якиш папер котри биш требал подпісац, алє пре мир у нашей фамелії я думам же би то було найлепше окончиц по цмоти!

НА ГОДЗИНІ ПРИРОДИ И ДРУЖТВА

Учитель: Иринко, модлім це же биш начишлела пейц домашні животині! Иринка: Кура, качка, швіння, конь и пес!

Учитель: Точно! А тераз начишлі пейц дзиви жвири!

Иринка: Медведз, вовк и... и... три лішки!

ЯК РАХУЕ СКУПЕНДА ГАНЧА

Учителька: Кед же маш два яблука, а я ци дам ище три, кельо вкунто будзеш мац яблука?

Ганча: Першэ ми дайце тоти три яблука, котри сце перве спомли, а я вам потым повем точни одвіт!

НА ГОДЗИНІ ВИРОНАУКИ

– Бог ше находзи вшадзи коло нас, чи не, мили дзеци?! – гвари вироучителька.

– Нё, Бог ше находзи у нашей купальні! – гвари зоз прешвеклівим гласом Яни.

– Як то думаеш? – нё може ше начудовац вироучителька.

– Крашне! Кед моя мац додня рано войдзе до купальні и друго не виходзи, а озові ше барз понагля на роботу, вец вон дурка по замкнутих купальньовых дзверах и кричи: „О, Боже, кеди уж раз видзеш зоз тей купальні?“

Яким Пушкаш

Мудры виречения о школе и ученью:

- и учыц треба научыц;
- не учиме за школу, алє за себе;
- знане то богатство хторе власніка вшадзи провадзи;
- лепше знац подацо о веліх стварох, як велью лем о ёдней ствари;

- маєток вредзи велью, алє знане велью вецей. Кед же маєток препаднє, знане остава занавшэ;
- цо глава мудрейша, то хрибту лёгчайше;
- гевто цо чловек научы вода не може однесьц, ані огень спаліц;

- дайце чловекови рибу и накармице го за ёден дзень, алє кед го научыце лапац риби – накармели сце го за цали живот.

*Корене учена горке, алє плоды сладки.
(Аристотел)

Прирхтала Любіца Гаргай

К	Р	А	В	О	К	У	В
Б	И	Т	Р	О	Г	И	Р
Е	Є	А	Р	Р	С	Л	С
Р	К	О	А	П	А	И	К
Г	А	Д	Л	Л	С	Є	Н
А	А	И	У	А	И	В	И
З	Т	П	К	С	А	Ц	Н
И	Ц	В	О	К	Н	И	В

1. Сумпор
2. Женске мено, скрацене од Оленка
3. Єщенська робота параста
4. Найчишлёнши народ у нашей жемі (мн.)
5. Греко або римо... (сово о вири)
6. Часц древа
7. Главни город Италиі
8. Заменовнік першай особи ўднини

У шывих польох: Регія у восточнай Горватской

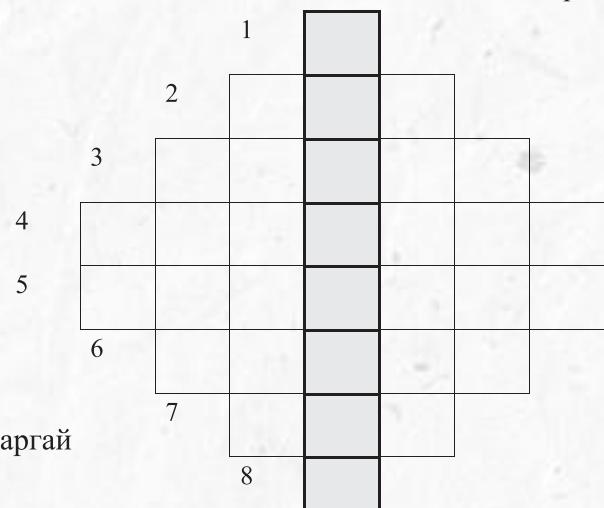
Пінчех: С; О; Ія; опаче; Лопартан; каратхік; рожап; Пін; я;

1	Винковцы	7	Пула
2	Вуковар	8	Риєка
3	Загреб	9	Сисак
4	Задар	10	Спліт
5	Кнін	11	Трогір
6	Осіек		

Пренайдзце ёденац задани городы у Републики Горватской, та достаненце назву ище ёднога.

Пінчех: Каприори

Лю. Гаргай

Лю. Гаргай

Весели рисунки на тогорочнай
Летней школи у Ораховици

